

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠTNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok ... 4 koruny — hal. Na pol roka ... 2 " — " Na štvrt' roka... 1 " — " <i>sednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Krešťana do rúk sedliackych!

Prv než by som hore spomenuté veci opísal, dovoľte, aby som spomienku učinil o jednej čarodejnej kriede. Neľakajte sa, nebude reč o židovskej čarodejnej kriede, ktorá miesto 2 litrov aj 5 vie napísať. Bude tu reč o trakovičkej čarodejnej kriede, ktorá zo 7 učinila 70. Čo je to za krieda a čo je to za 7 a 70? Nuž není to nič iného ako to, že v Trakovičiach roku 1910. noviny «Krešťana» čítalo len 7 ľudí, od roku 1911. ale tieto poučné noviny číta tu už 70 občanov. A títo 70. ľudia sú všetci sedliaci.

V nedeľu pred večerom a večer radosť je tu po dedine blízko okien chodiť. Z každého okna ozýva sa čítajúci hlas. Ľudia čítajú «Krešťana». Otec alebo syn predčítava a ostatní očúvajú. A čítajú a očúvajú nielen chýry a besednicu, lež aj vážne politické články, z ktorých učia sa milovať kresťanskú ľudovú stranu a oduševňujú sa za kresťanské zásady. A čo previedlo toto rozmnoženie čitateľov «Krešťana»?

Mnohé veci prispely k tomuto rozmnoženiu, najviacej ale to, že sa Trakovičanom rozum rozviazal a otvoril. Trakovičania nahliadli, že ich povinnosťou je, aby sa vzdelávali. Presvedčili sa o tom, že sa vzdelávať a pokroky robiť majú nielen vo veciach školských, lež vo všetkom, čo je v súkromnom a verejnom živote ozaj potrebné. Tá knižka ale, z ktorej popolitý človek naučí sa všetkému tomuto, sú dobré, v katolíckom duchu písané noviny. Také noviny napíšu ľudu všetko čo je nového vo svete, čo sa vystrája v krajinskom sneme, aké zákony tam robia, kto je priateľom ľudu a kto je milovníkom takrečených masných hrncov.

Dobré, v kresťanskom duchu písané noviny poučujú náš ľud. Preto aj Trakovičania čítajú «Krešťana». Lež čítajú ho aj preto, aby dobre nazívať vedeli s

volebným právom. Kto nečíta dobré noviny a nevie či táto alebo oná politická stránka pracovala za blaho ľudu alebo robila vždy len na tom, aby bohatli židia, ten potom pri voľbe ani nevie, na koho má hlasovať. Taký človek

Dvanásťročný Ježiš v chráme.

podobný je tomu neborákovi, ktorý za tmavej noci poblúdlil v lese. Nevidí ničeho. Ide slepo napred. Utkne sa tu, utkne sa tam. Naraz zazre svetlo. Uteká k nemu. A keď je už tam, až potom zbadá, že prišiel medzi lúpežníkov, ktorí pri veľkom ohni varia si veľkú večeru. Tak je to aj s tým voličom, ktorý dobré, v pravom kresťanskom duchu písané noviny jakživ do ruky nechytí. Ništ nevie o politickom rozporení. Keď ale prídu volby, tak stojí v nich ako za tmavej noci poblúdený v lese. Tam ide, kde čuje mnoho sľubovať a kde vidí lampáše, to jest pred voličmi stáť veľké flaše s vínom a s pálenkou. Tam ide a tam hlasuje. Po voľbe ale keď sa mu druzi smejú a keď sa mu aj svedomie pohne, zbadá, že upadol medzi lúpežníkov a lotrov, ktorí bohatnú a smejú sa z jeho sprostosti. Hľa, toto je hlavná príčina, prečo trakovickí voličia čítajú «Kresťana». Pre túto príčinu aj mali by ľudia tieto noviny všade čítať. Nech duchovní rozširujú ponajpr «Kresťana» a potom uvidia, že ich veriaci nedajú sa zapredať. No je pravda, že aj rečnenie mnoho činí, ale pravda je aj to, že ľud viac verí tomu, čo je vytlačené, jako tomu, čo je len povedané.

Znám obec, kde duchovný nič sa nestara o politiku. A to preto, pokiaľ, jako hovorieval: «s každým chce byť zadobre». Ľud jeho bol liberálom. Potom ale začal chodiť «Kresťan» do jeho obce v troch číslach a stal sa zázrak. Tí liberálni voličia z väčšej čiastky stali sa ľudákmi. Takto účinkuje «Kresťan». Preto prosím vás, Vy duchovní otcovia ľudu, rozširujte v obciach vašich «Kresťana» dajte do rúk tých statočných sedliakov, dobré a kresťanské noviny a vtedy uvidíte, že pri voľbe nie na súdek, na flašu, na klbáse a na baraninu budú oni hlasovať, lež hrdo postavia sa pod zástavu kresťanskej ľudovej strany a udatne bojovať budú za práva svoje a viery svojej.

Lež nielen voličom dávam ja «Kresťana» do ruky, lež aj tým, ktorí sú dospelí a nemajú volebného práva. Prečo to činím? Preto, aby som aj týchto pripravil, ako majú nažívať s volebným právom. Svet beží, práva sa rozširujú. Prinde čas, v ktorom i chudobní budú mať volebné právo. Nuž a potom jako môže ten budúci nový volič dobre použiť svoje právo, keď nezná politické pomery? Britva je užitočný, ale aj ne-

bezpečný nástroj. Užitočná je v rukách dospelého a múdreho človeka, pokiaľ ten sa s ňou oholí a tak okrášli. Nebezpečný nástroj je ale pre malé a sprosté deti, pokiaľ tie ľahko sa s ňou porežú a tak pošpinia seba samých. Také je aj volebné právo. Keď je volič múdry a vyučený v politických veciach, vtedy dá on svoj hlas len na statočného ľudáckeho ablegáta. Keď je ale sprostý a nevie nič z politiky, vtedy hlasuje na toho, ktorý mu dá mnoho piť a tak pošpiní seba, stanúc sa ožralcom pri flaške a judášom pri voľbe. Preto dajme «Kresťana» aj do rúk tých dospelých, ktorí keď aj dnes nemajú, ale v budúcnosti budú mať volebné právo. S tým ich vyučíme a pripravíme ku dobrému nažívaniu s budúcim ich právom volebným.

Po tomto, keď verejne pochválím Trakovičanov, že tak mnohí čítajú noviny «Kresťan», zdržať sa nemôžem, aby som tieto moje riadky nasledovne nezakončil: O svätej Terezii hovoria, že chcela vyjsť na jeden veľký vrch a z toho chcela do celého sveta volať: «Svetu, miluj Boha tvojho!» Aj ja, pokiaľ viem, že Boha a vieru mojú katolícku, vtedy milujem vrele a opravdive, keď v politike nedám sa zapredať, preto chcel by som vyjsť na jeden veľký vrch karpátsky a odtiaľ chcel by som volať do považskej a hronskej doliny: «Slováci, katolíci, milujte kresťanskú ľudovú stranu a čítajte «Kresťana»!!!

Dr. Štefan Krajcsovics.

Rozpomienka na prievadzskú voľbu ablegátsku.

Prítomne, keď vyšetrujúci sudca Gašpar Ševčík vypočúva svedkov v petícii a v protipeťicii udaných, aby na javo vyšly všetky zbojstvá ktorých dopustili sa pajtáši Lojza Rudnayho s jeho vedomím a tiež aby na javo vyšly tie lže, ktoré driečna kompánia Šporherta Herňo v protipeťicii soshierala tým cieľom, aby sa vyšetrovanie čím dial vlieklo, aby drahý ich kamarát a stĺp strany darobnej, čím dlhšie ľahať mohol ablegátsky plat, hovorím, nebude od veci, keď si spomeneme na prievadzskú voľbu, ktorú na vyšší rozkaz, vybíjaná kompánia liberálna previedla dňa 2. júna roku 1910.

Nebudeme túto voľbu opisovať, lebo ona

dostatočne opísaná bola v «Krestfane», v «Nitramegyei Szemle», v «Alkotmányi», ba opísaná bola ona aj v cudzozemských novinách. My pri tejto príležitosti len o tom chceme rozímať, či to môže byť voľba, keď volebný predseda zákon šliape, voličov práva a slobody pozbaví a napokon vyhlási za vyvoleného poslanca takého človeka, ktorý neobdržal väčšinu.

Potrebné je o tomto rozjímať a urazených olúpených a v ľudskej hodnosti aké aj v práve občanskom uponížených a ukrátených voličov upozorniť na tie prečiny, ktorých v Prievidzi dňa 2. júna r. 1910. dopustili sa Štefan Čemez, Gusto Knogler, Jozef Gici a Zigmund Gemerik akožto predsedovia voľby.

Prvá otázka: Je-li to voľba, kde občanov žandári, vojsko a kadejakí liberálni odkundesí so stužkami na ramena obstanú, navádzajú, strašia, mýlia, urážajú, od volebnej miestnosti násilím odoženú, práva volebného olúpi a pripustia k hlasujúcej urne ľudí, ktorí práva volebného nemajú?

Nie, to nenie voľba, to je lúpež. Statoční ľudia takto nerobia. Takýchto zdržať majú a zachodiť s nimi, ako so zločincami, lebo kto občana práva a slobody pozbaví, rovnaký je ku zlodějovi. V Prievidzi takéto výčiny a trestné kúsky páchali veľkomožní páni, zemani, liberáli stoliční úradskí a fiškáli. ačpráve prisahali, že voľbu dľa zákona spravodlivo prevedú. A hľa, tí veľkomožní páni a osvietení liberáli vzdor svojej prisahy voľbu previedli celkom nečestne, obzoráka Lojza Rudnayho, ktorý zakonom predpísanú väčšinu neobdržal, vyhlásili za poslanca a skrze to zavdali príčinu k tomu, aby voľba, petíciou napadnutá bola a aby urazení a práva svojho olúpení voličia zadosťučinenie obsiahli a aby mandát, ktorý obdržal Lojzo Rudnay a poslal beztrestne znežíva, doručený bol Kolumanovi Brestyenzskému.

Keď si spomeneme na prievidzskú voľbu, pýtame sa: aké svedomie mali a majú tí liberálni rezníci, ktorí slobodu a práva tolkých, krajine, stolici a obci porcie platiacich občanov s rehotom šliapali? Pýtame sa, kde sa skrývajú tí liberálni priatelia ľudu, ktorí rozkázali Štefanovi Čemezovi, aby Lojza Rudnayho vyhlásil za poslanca okresu prievidzského? Vlastne oni riadili voľbu, oni poučili Čemeza a jeho pomoc-

nikov, ako majú utlačiť väčšinu Brestyenzskyho a práva volebného olúpiť ľudákov. Z tých pánov ani jeden sa nehlási To sa srovnávať môže len s charakterom liberálov.

Rozpomenúc si na prievidzskú voľbu, pýtame sa, načo boly tolké prípravy, keď sa vopred vedelo, že obzorák Lojzo Rudnay obdrží mandát? Sohнали sem stotinu žandárov, pol pluku vojska, na stá židákov a kadejakých hladošov liberálnych, akožto riaditeľov voľby. To všetko mohlo vystať. Aj petíciu sme sgazdovať mohli, sudca Gašpar Ševčík nemusel sa tiež sem unovať, keď ústredný výbor stolice nitrianskej má právo obzoráka Lojza Rudnayho vyhlásiť za poslanca okresu prievidzského. Liberáli ale usporiadali si tu takú voľbu, ktorá rovnala sa viacej lúpežníctvu, ako voľbe. V posmech obrátia zákon a prisahu, posháňajú z okresu voličov a miesto slobodnej voľby prevedú ohavný zbojnícky kúšтик. Načo ísť k urne, načo hlasovať, keď vopred vedeli tí — ach veľmi poctivi — predsedovia, že Brestyenzsky buchne, bárs by mal ak veľkú väčšinu?

Pri písaní týchto riadkov prichodia mi na rozum anglické voľby, ktoré nedávno prevedené boly. V Anglicku volili vyše 600 poslancov. Aj tam stály stránky jedna proti druhej. Aj tam vláda zvíťazil chcela nad opozíciou. Aj tam agitovali a kortešovali, lenže nie páleným a paprikášom, ani nie brutalitou slúžnvcov a kadejakých darmošlapov. Borba teď aj tam silná bola, a predsa v celom Anglicku nestalo sa ani jedno násilie. Neobzúbjali voličov práva a slobody, a nebolo takého predsedu, ktorý by bol zákon šliapal a prisahu lámal. Takéto prečiny a zbojstvá vytvorené sú v Anglicku. Tam by takého predsedu, aký bol Štefan Čemez na pramier postavili a netrpli by, aby do snemovne ako poslanca poslal človeka s takým mandátom aký je mandát zemana a zadlženého džentrika Lojza Rudnayho.

Taká voľba, aká hola prievidzská, je doprosta uhorská špecialita. Nikde na širom svete nevolia tak potupne ako v Uhorsku. Švindlerstvá a násilia, ktoré páchajú sa pri uhorských voľbách, vyzývajú najprísnejšiu kritiku vzdelaného cudzozemka. Áno, mnohé noviny a časopisy zaoberaly sa s lanskými voľbami a mienka vzdelaného cudzozemka bola tá, že v Uhorsku nemajú ani po

chopu o slobode. Že tam ešte vždy barbári panujú. A bohužiaľ je tomu aj tak! Tu za nič nemajú voliča, ktorý nekori sa židovi, notárovi, slúžnemu a kadejakým kuryplachom liberálnym. U nás pri voľbe neplatí väčšina, lež neobmedzená moc volebného predsedu. U nás na tento úrad posielajú obyčajne vybíjaných a brutálnych panákov. Týmto vopred naložia, ako majú ukrivdiť voličov a ako majú voľbu previesť. Preto nevie uplatniť sa vôľa a presvedčenie ľudu a preto dostávajú mandáty takí panáci, ktorí pochopu nemajú o zákonodarstve, ktorých ľud nezná; ktorí za ľud nič nerobili, ba ktorí ani len reč voličov neznajú.

Takto vyslovil Štefan Čemez za poslanca okresu prievidského obzoráka Lojza Rudnayho. Vyvolil ho Čemez, a nie voličia. Väčšina voličov za poslanca chcela mať Kolomana Brestyenzkyho, lenže u nás nič neplatí vôľa ľudu, lež ten je poslancom, koho chce volebný predseda. Tento ale od vyšších pánov dostane pokyny a poučenie, ako má voľbu previesť. A toto huncútstvo, túto krádež menujú voľbou. Majiteľa ukradeného mandátu nazývajú poslancom, zástupcom okresu a dajú mu plat zo štátnej pokladnice.

Ukážte mi krajinu, kde konajú sa podobné veci? V ktorom parlamente trpeli by takého poslanca, na jehož mandáte špina leží? V ktorej krajine trpel by ľud také násilie, akého dopúšťali sa naši úradskí a predsedovia počas voľby prievidskej? Takáto krajina je len jedna na celom svete: naše zliberálčené Uhorsko.

Pýtate sa, či je pomoci proti tomuto bašovstvu? Či u nás pokutujú tých, ktorí v posmech majú slobodu; ktorí krivo prisahajú a ktorí sivevolne zákon volebný šliapu?

Áno, jesto obrana proti volebným banditom a to je petícia. Pri voľbe ukrivdená stránka má právo prosbu zadať na kráľ. Kúriu, aby jej dala zadosťučinenie. Povedať môžeme, že je to veľmi drahá obrana. Tú pravdu, ktorú kráľ. Kúria po dlhom vyšetovaní prisúdi ukrivdenej stránke tisícami treba zaplatiť a nezákonnite vyvolený poslanec bárs vyšetovanie dokázalo, že nezákonným spôsobom prišiel k mandátu, najde otvorenú bránu, lebo pred vypovedaním sentence podakuje sa za mandát a nestane sa mu nič. Peticianti však, ktorí čierne na bielom do-

kázali, že oni mali pravdu, pekne-krásne platíť musia všetky trovy petície, čo neraz obnáša 20—30 tisíc korún.

Pravda, je to čudný zákon? Ale ani to nenie maličkosť, že jestli petícia nenie tak vystavená, ako to zákon žiada, Kúria ju odvrhne, a poslanca, ktorého voľbu napadli, v tomto páde výbor snemový vyhlási za zákonnite vyvoleného ablegáta.

Pravotár a obhájca Lojza Rudnayho proti prievidskej petícii tiež zdvihol tú namietku, že vraj petíciu podpísali nie v jedon deň, lež cez dva dni a preto žiadal, aby ju Kúria odvrhla. Velkú prácu stálo to pravotára peticiantov: Karola Bontu, kým vedel podvrátiť namietky Tetétleniho. Kúria teda nariadii vyšetovanie. Vlieť sa to bude hádam aj do roka. Výjdu na javo všetky nezákonnitosti, ktoré popáchali Čemez, Knogler a Géci. Dokáže sa, že Lojzo Rudnay len pozbavením volebného práva asi tristo ľudáckych občanov obdržal mandát a vtedy čo sa stane? Zeman, džentrik, intelligent, vzdelanec, pokrokár a liberál Lojzo Rudnay vzdá sa mandátu a vyviazne z bahna. Toto je tá otvorená brána v zákone o kurialnom súdobnictve. Je to tiež uhorská špecialita!

Po tomto povedzte mi, hračekovci milí, čo je voľba a čo je petícia? Komédia! Vyzerá to tak, ako čo by zákon len liberálov bránil, ľudákov ale ako by vydal sivevoli brutálnych Čemezovcov. Je to ozaj smutná vec, že je tomu tak. Neslúži to k sláve «slobodného Uhorska».

Pravdu voličov okresu prievidského liberálni rezníci zavraždili dňa 2. júna roku 1910. Či ju vzkriesi kráľ. Kúria?...

Historik.

Boj proti alkoholu.

Katolícki učítelia marošského dekanátskeho okresu v Ákožfalve (Sedmohradsko) držali svoje zasadnutie. Po porade nasledoval obed a to, do ohľadu berúc naše zvyky, veľmi zvláštny. Na stole, pri ktorom okrem učiteľov i dvanásť kňazov a jeden doktor sedel, nebolo žiadneho liehového nápoja. Bolo to dačo neobyčajného, ale napriek tomu sa všetci veľmi dohre citili; najkrásnejšia svornosť panovala v celej spoločnosti, nebolo čuť ani jedného zlého, odporného

slova, trebárs dost dlho spolu sedeli. Pri obede predseda spolku učiteľského i kvašnou vodou naplneným pohárom v ruke vedel duchaplnú zdravicu vyniesť. Veľmi peknú zdravicu povedal aj prítomný lekár Štefan Halász. Vyslovil sa, že keby následkom tejto bezalkoholistickej hostiny ktokolvek ochorel, bude ho darmo liečiť. On ale dobre vie, že to k tomu nepríde. Ba je následkom svojej lekárskej praxi presvedčený, že ani polovice chorôb by nebolo medzi ľuďmi, keby sa úplne sdržovali liehovými nápojov. Najviacerí z tých učiteľov vrátili sa s tým predsavzatím domov, že najväčšieho nepriateľa ľudského pokolenia t. j. alkohol celkom vytvoria zo svojho života. Nasledujme tých šlachetných učiteľov.

V obci Nagyerne (stol. Maros-Torda) na fare v deň odpustu bola hostina tiež bez alkoholu. Aj tam sa každý dobre cítil. Čistá, úprimná nálada nechybovala.

Hľa, to sú živé príklady, že ozaj bez vína, piva a pálenky sa možno hostiť a zabávať!

Milý ľudu slovenský! Pre Boha ťa prosím, neotravuj svoju krv, neznivočuj tvoj duševný a telesný život zkazonosnou pálenkou a vôbec s jedovatými nápojmi alkoholu!

Franc Klein

farár spišsko-richvaldsky.

Nešťastná stolica.

V stolici beregskej panujú veľmi smutné pomery. Ubohý ľud rusniacky stone tam pod otroctvom kazárov. Tam to tak vyzerá, že na každých štyroch Rusniakov padne jeden žid. Je viac takých obcí, v ktorých je polovica obyvateľstva židovská, v nektorých sú kazári vo väčšine. V meste Beregszász je na príklad 2863 Rusniakov a 4020 židov; v obci Beregszilvás je 550 grécko-katolíckych Rusniakov a 226 židov; v Munkácsi je 5197 Rusniakov a 6228 kazárov; v obci Gorond je 2311 Rusniakov a 1017 krivososov; v obci Oroszveg je 1174 Rusniakov a 612 židov.

Číslá hovoria! Možno si predstaviť osud a hmotné polozenie toho biedneho ľudu! A to je najsmutnejšie, že v najviacerých obciach beregskej stolice je rychtárom žid. Jak hrozných vecí dopúšťajú sa nesvedomiti kazári, to teraz zase

v súdnej stolici marmarošskej vyšlo na javo. Istý Katz vitriol miešal do pálenky, aby tá beznica lepšie hryzla hrdlo a žalúdok poľutovania hodných Rusniakov. Druhý dobrý vták Burecht Davidovics mäsiar, zasek ubohým Rusniakom predával mäso zdochnutých teliat.

Kedy už príde k povedomiu tento zanedbaný ľud? Tu je rýchla pomoc potrebná!

Dolu — ba von s kazármi!

Úprimný priateľ ľudu.

Shromaždenia Jednoty katolíckeho ľudu.

S veľkým úspechom vydržiavané boli shromaždenia Katolíckej Ludovej Jednoty v nasledujúcich obciach:

Hláska (Mogyorómál v tekovskej stolici.) Ludnaté shromaždenie, vydržiavané 28. decembra. V shromaždení tomto vysvetlovali Jednotu farár Ján Hainrich a tajomník zo strediska Ján Bartos. Za členov zapísať sa dalo 61 veriacich.

Lutila (Tekovská stolica.) Utvorené shromaždenie vydržiavané bolo 28. decembra popoludní. Po zapalistých rečiach, ktoré držali horlivý dekan-farár Ján Krssák a tajomník zo strediska Ján Bartos, utvorenie Jednoty jednohlasne bolo vyslovené a vstúpilo do nej 60 členov.

Veľké Lovče (Nagylócsa v tekov. stol.) Početne navštívené shromaždenie 29. decembra ráno o 8. hodine vydržiavané, peknou rečou zahájil dekan-farár Zoltán Halkó a tajomník zo strediska Ján Bartos s tak veľkým úspechom rečnil o Jednote, že ku nej prihlásilo sa hneď 179 členov.

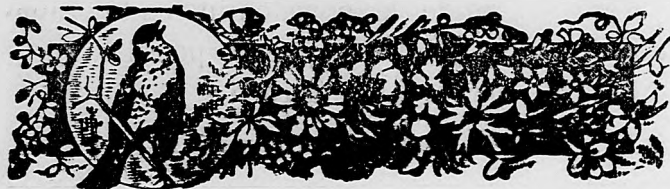
Vieska (Garammindszent v tekov. stol.) V utvorení shromaždení 29. decembra o 11. hodine vzdržovanom rečnili: horlivý farár Robert Kovacsovsky a tajomník zo strediska Ján Bartos. Do utvorenej Jednoty vstúpilo 38 členov.

Horné Opatovce (Felsőapáti v tekov. stol.) Utvorenie Jednoty 29. decembra večer prevedené. V shromaždení vysvetlovali Jednotu horlivý farár Jár Sztrbány a tajomník zo strediska Ján Bartos. Ku Jednote prihlásilo sa 46 členov.

Sklené-Teplíce (Szklenó-Fürdő v tekov. stol.) Zriedkave pekné shromaždenie vydržiavané 30.

decembra. Jednotu vysvetlovali horlivý miestny farar Anton Fodor a tajomník zo stredišťa Ján Bartos. Zapalistu reč povedal aj občan Štefan Truban. Ku Jednote prihlásilo sa 89 členov.

(Pokračovanie nasleduje.)

POLITICKE CHYRY.

Porada kresťanskej ľudovej strany snemovej.

V pondelok 9. januára o 7. hodine večer, kresťanská ľudová strana snemová, za prítomnosti všetkých krajinských vyslancov strany a mnohých členov vonkajších vydržovala poradu vo vlastnom kruhu. Predmetom porady bol zákonný návrh o privilegiume spoločnej banky. Kresťanská ľudová strana vyniesla to uzavretie, že tento zákonný návrh neprijme a s úplným dôrazom postaví sa zvlášte proti úražke krajinskej ústavy, akú obsahuje 5. odsek tohoto zákonného návrhu. Pojednávala ďalej porada o rozpočte jednotlivých ministrov a uzavrela, že proti zákonnému návrhu o vyrúbení príslušných poplatkov (illeték) zavede móciu, aby jednotlivé položky tohoto návrhu doplnené alebo premenené boli, bo ináč podajodné jeho nariadenia hrozne urážaly by záujmy zvlášte malých ľudí.

Inkompatibilita baróna Léwayho.

Georg Szmrecsány krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany proti barónovi Ludvikovi Léwaymu, vyslancovi čacanského okresu v krajinskom sneme oznámil inkompatibilitu z tej príčiny, že barón Léway je plateným správcom hamburgsko-amerikánskej lodebnej spoločnosti a pri tom je aj krajinským vyslancom, čo sa nesrovnáva. V tejto pre Léwayho a čacanských liberálov veľmi háklivej záležitosti najbližšie súdiť bude inkompatibilitný výbor krajinského snemu.

Nový predseda štátnej účtovnej stolice.

Za predsedu štátnej účtovnej stolice jeho veličenstvo kráľ. v smysle XVIII. zák. čl. z roku 1870. vymenoval nekďajšieho nadžupana nitrián-

skej stolice Vilhelma Thuróczyho. Tomu sa to ozaj vyplatilo, že cez celý život bol zafatým liberálom.

Zo snemovne.

V krajinskom sneme niako neide od ruky práca tej chýrnej liberálnej väčšine. Pojednávanie o obchodnej smluve so Srbskom pretiahlo sa nad všetko očakávanie. Včul ale, keď je tento zákonný návrh prijatý, nasleduje zas veľmi háklivá otázka spoločnej banky. Toto je tvrdý orech aj pre takú väčšinu, akú má strana liberálnej darobnej práce.

Nová vláda v Rakúsku.

Rakúsky ministerpredseda barón Bienerth nemá šťastia s jeho vládami. Teraz už tretí raz vyhľadal si nových ministrov, netrúfame ale, že s nimi, ako sa vo viedni hovorí, dlho bude virstlovať.

Z CUDZOZEMSKA.

Hrozné zemetrasenie v strednej Azii. Vo štvrtok piateho januára v noci hrozné zemetrasenie zastihlo kraje strednej Azie. Zvlášte v Turkestane spustošilo zemetrasenie mnoho obcí spolu i s obyvateľmi. Zemetrasenie prešľahlo až do Severnej Ameriky, kde pri meste San-Salvador následkom zemetrasenia zmizol ostrov Ilopango Lagoon i so 400 obyvateľmi.

Pouličný boj s anarchistami v Londýne. Anglicko vždy pohostinne prijímalo anarchistov a revolucionárov celého sveta. Tí sa ale najnovšie veľmi zle odplatili Anglicku. Začali zbíjať, rabovať a vraždiť v Londýne, tak že nielen celá policaj, lež aj vojsko muselo proti nim vyrukovať. Po tomto snád Angličanom prejde chuť v mene slobody zastávať anarchistov a revolucionárov.

BESEDNICA.

Ved' kukučka na vianoce nikdy nekuká.

(Dokončenie.)

Prítomní znali podučiteľa, ktorého myšlienky vždy v povetří lietaly a badali aj hneď. kde svojou otázkou cieľi. Všetci dusili v sebe smiech. Tu som sa ja ujal slova a povedal som mu:

— Milý priateľu, viem, načo pri tejto otázke myslíte, viem tiež, že zamilovaní ľudia sú divní; že by ale učiteľ dal volačo na také babské povery, tomu sa

opravdu divím. Však ale zkúsiť to môžete, jestli nám do jari neumrete!

Po mojej reči vypukli všetci v smiech, ktorý už dlho v sebe dusili. Len mlynár hľadel pred seba smutne. V tom naraz vstal, naklonil sa k podučiteľovi, ktorý sedel na druhej strane stola a povedal:

— Pane, počul ste ma prvej spievať, nuž, jako v tej piesničke nesmie si robiť dievča nádej, že dakedy svojho mladenca dostane, tak i vy dostanete moju dcéru až vtedy, keď kukučka na vianoce trikrát zakuká!

Podučiteľ ostal jako bez seba a chcel, jako bolo vidieť dačo povedať na svoju výmluvu, súc ale prekvapený, nepovedal ani slova.

Vedel, čo si sľúbili, že otcovi nič nepovedia, len vtedy, keď on dostane miesto učiteľské, aby mohol ženu vyživíť. A naraz mlynár o tom vie a povedal mu rovno, že on, chudiak, ju nedostane.

Zaiste viete všetci, pánovia, jaký krušný život mal v tom čase učiteľský mládenec.

— Áno, áno — zahučalo sborom v kruhu pánov učiteľov.

— Nuž ďalej. Mne bolo tých mladých ľudí lúto. Ako viete, previedol som nie jedno figliarstvo. No i vtenkrát prešla mojou hlavou myšlienka jako blesk.

— Pane otče — hovoril som — stojíte opravde pevne na tom, čo ste teraz hovoril?

— No, to sa rozumie — bola jeho odpoveď.

Ja som vstal hore. Zrak všetkých uprel sa na mňa a očakávali, čo sa ďalej bude robiť.

— Pánovia, počuli ste všetci výrok pána mlynára, hovoril som, on povedal, že dá mládenčovi dcéru len vtedy, keď kukučka na vianoce trikrát zakuká. Svojomu slovu že dostojí, sľúbil mi pred vami. Nuž, pane mlynárú, zdali ale viete, že kukučka na vianoce skutočne kuká?

Všetci hľadeli na mňa zadivene, tak že som sa nemohol zdržať smiechu. Pán mlynár vypukol v smiech a povedal:

— Dobre, pán direktor, presvedčíte-li mňa, že kukučka na vianoce v prostredný sviatok skutočne zakuká tu sľubujem vám pred všetkými, že pán učiteľ moju dcéru dostane. Ale do toho času nesmie sa s ňou potajomky schádzať. Prijímate to?

— Prijímam — odpovedal som.

Pán podučiteľ zahľadel sa na mňa zarmúteným okom. Sedeli sme ešte dlho v priateľskej zábave a v pozdnej vočernej hodiae odobrali sme sa všetci do domu.

Ja som si vesele spieval: «Neplač dievča nena-riekaj — —»

— Ba veru zakuká! — zkríkol som, až sa podučiteľ zľaknul.

Potom uspokojil som podučiteľa, sľúbil som mu že nikdy nepovede druhú k oltáru, ako mlynárovi dcéru.

Čas sa míňal v tom vonkovskom zátíší pomáľy sice, však predsa prvej, ako sme sa nazdáli, sviatky boly pred dvermi.

Samo sebou sa rozumie, že často prišla reč na kukučku a že kolegovia neraz ma vysmiali. Smejte sa, myslil som si, kto sa smeje naposledy. Ten sa smeje najlepšie a tentoraz snáď prislovie to sa vyplní.

Konečne prišiel očakávaný prostredný sviatok vianočný. Pred trefou hodinou shromaždili sa všetci, ktorí svedkovia boli spomenutého sľubu mlynároviho.

Pán direktor umlkol, obvyklým spôsobom ovlažil dúskom už vyschnuté hrdlo, zapálil si znovu na cigaru a počal zase rozprávať.

Vyšli sme na vršok sňahom pokrytý a ponáhlali sme sa k našemu cieľu, ku lesíku, asi päť minút od obce vzdialenému. Pozastali sme hneď pri kraji lesa, ja som vytiahol hodinky. Chýbalo niekoľko minút do troch hodín.

— Len aby sme darmo nečakali! — ozval sa niekto.

Druhý mu kývnul rukou, aby mlčal. Čakal som na to ešte minútu a potom zavolať som silným hlasom:

— Kukučka, ozvi sa, kde si?

Ticho sme poslúchali za chvíľu a hľa — bol to sen, lebo skutočnosť!... Či ozaj čuli sme ten známy hlas: kuku, kuku, kuku? Čuli sme ho trikrát. Všetci udivene pozerali na mňa.

— No, čo poviete, hm, kukala? A teraz, pánovia pozrime sa bižšie na ňu — hovorím.

Rozbehli sme sa lesíkom na všetky strany a blúdili sme v ňom temer pol hodiny, ale marne. Kukučka ktorá nám trikrát tak pekne zakukala, zatíchla a nemohli sme ju najst.

Ticho a mlčky stúpali sme cestou k domu. Všetci boli presvedčení, predsa ale merali mňa nedôverivými zraky. Pozval som ich k nám na čiernu kávu, aby sa zohriali. No a potom sme sa dohovorili. Mlynár zadržal slovo a keď potom podučiteľ vymenovaný bol za riadneho učiteľa, bola svatba.

— Jako ale ste to, pane direktor, navliekol, aby vám tá kukučka zakukala? — pýtal sa jedon z pánov učiteľov. — To nám len predsá nemôžete namlúviť, že to bola opravde skutočná kukučka, čo v tom lesíku zakukala.

— Ba bola to opravdová kukučka, pánovia — odpovedal pán direktor — či to není pravda, pán mlynár — obrátil sa k nemu.

Ten kývol hlavou a zasmial sa.

— Nuž vysvetlite nám to — naliehali naň prítomní.

Starý pán direktor si upil a tak dal sa zase rozprávať.

— Poviem vám, jako som to urobil. Sám tu pán otec (mlynár) bol presvedčený, že to opravdová kukučka kukala. Starý pán otec mlynár až večer pri sva- debnom veselí dozvedel sa čo bolo vo veci.

Mám doma hodiny s kukučkou a tie hodiny upotre- bil som k tomu, aby kukučka i v zime zakukala. Je to starý špas, ale pomohol dvom milujúcim, aby došli k cieľu...

Prv než celá spoločnosť bola pospolu, chlapca s hodinami, ktoré som natiahol na tretú hodinu, poslal som do lesa. Chlapcovi som naložil, jaknáhle hodiny zakukajú, aby hodiny zakrútil do ručnika a chytro odniesol. Preto som vtedy všetkých zdržiaval aby počkali, aby chlapec mal čas s hodinami uisť nepozorovane, aby ho nevideli. Mój plán sa mi podaril, A ostatne, pánovia, už znáte.

Spoločnosť vypukla v hlasitý smiech a hromovité «éljen» zavznelo chyžou.

Neskoro v noci rozhádzala sa spoločnosť a starý pán direktor, keď šbieral sa domov, vážne kýval hlavou :

— Áno, áno, byly to zlaté časy. Teraz už ani kukčka v zime nezakuká.

St. Neitus Vollay

CHYRNIK.

Zdravotný stav jeho veličenstva kráľa prítomne je už nad všetko očakávanie prajný. Jeho veličenstvo teší sa úplnému zdraviu a len pre zlé počasie neopúšťa ešte Schönbrunn.

Z biskupstva nitrianskeho. Slávna kapitula nitrianska a ústredné duchovenstvo pod vedením praelata a veľpraeposta Gabriela Czeizel z príležitosti nového roku blahoželania vyslovili tak osvietenému pánu biskupovi Imrichovi Bende ako aj osvietenému apoštolskému pánu administrátorovi grófovi Vilhelmovi Batthyányi.

Chýry z biskupstva košického. Osvietenému pánu biskupovi dr. August Fischer-Colbrie z príležitosti nového roku blahoželania osobne vyslovili v mene stolice župan Eduard Sziklay, v mene mesta Edmund Éder, slávna kapitula, ústredné duchovenstvo a predstavení početných ústavov a spolkov katolíckych. Osvietený pán biskup v XVII. obežníku svojom cirkevnom vyzýva duchovenstvo ku podporovaniu missii afrikánskych a na sviatok sv. Troch Kráľov v chrámoch svojho biskupstva ustanovil offeru. Zarovnak uverejnil zákaz, dla ktorého v troch stoliciah ku košickému biskupstvu patriacich, zakázané je, aby mládež do 15. roku navštivovala krémy, kdekoľvek by sa to ale stalo vzdor tomuto zakazu, tam krémár a rodičia pokutovaní majú byť na 100 korún. — Členovia spolku katolíckych tovaryšov na 1. januára zariadili veľmi pekné divadelné predstavenie. Cez grécko-katolícke sviatky vianočné, v grécko-katolíckom kostole v druhý deň sviatkov služby božie odbavované byly v maďarskej reči. — V spolku kresťanských socialistov 6. januára bola pekná poučná prednáška. — Pavel Kerekes tunajší katecheta, na žia-

dost grófa Alexandra Andrásyho za administrátora poslaný je do mesta Homonna. Na jeho miesto poslaný je Ján Frisnyák, kaplán zo Szerencsu a na tohoto miesto zas preložený je Jozef Szoucsó, kaplán z Mislóku. *Jászóujfalu*: Ján Zselinszky, tunajší horlivý farár, minule posvätil tu zhorený a teraz už pekne reštaurovaný kostol. Na kostol tento dr. Ferdinand Semsey a praelatúra z Jaszóva ako patróni obetovali 30 tisíc korún. Spomenutý dr. Ferdinand Semsey na zhorenú katolícku školu obetoval tiež 500 korú. — *Boldogkövöaralja*: Gróf Jakub Zichy-Meskó a jeho manželka z príležitosti vianočných sviatkov hojne obdarovali tunajšie školské dietky, ktoré z povďačnosti, pod vedením horlivého učiteľa Jozefa Bazón zariadily peknú vianočnú hru, na ktorej prítomná bola aj grófska rodina.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Tunajšie katolícke panie po vianočných sviatkoch v kláštore anglických mnišiek cez 3 dny odbavovaly duševoé cvičenia, ktoré viedol jezuita P. Fidler. — Minister výučby pre vdovy a siroty grécko-katolíckych duchovných resolvoval 10.000 korún. — Pri sirotskom súde s koncom roka vybavené byly všetky ležiace záležitosti a s novým rokom nebolo tam žiadnej restancie. — Ku tunajšiemu mestskému špitálu za tútora vymenovaný je mestský úradník Jozef Balázs. — S podporou ministerstva orby gazdovské prednášky ako inokedy tak aj teraz vydržiavané budú v nasledujúcich obciach: Nyársardó, Tarkő, Hertnek, Giralt, Finta a Sarosbogdány. — Adalbert Wick profesor náboženstva na tunajšom kráľ. katolíckom gymnáziume, rada biskupskej sv. stolice k evičebnému cestovaniu do Jeruzafema a sv. zeme dostal podporu 1000 korún. — *Felsővizköz*: Adam Kőszeghy, tunajší hlavný slúžny, po dlhej a ťažkej nemoci minulý týždeň zomrel v Budapešti a pochovaný bol v Prešove. — *Berzevicze*: Ondrej Pernik, tunajší hotlivý farár a vice-dekau k hospodárskemu vzdelávaniu opusteného ľudu založil gazdovský kruh. Podohný gazdovský kruh aj grécko-katolícky farár Alexander Beszkid založil v obci Hosszúvágás (Lagnó) Gazdovské kruhy zakladať by sa mali po všetkých obciach, bo oni v každom ohlade veľmi užitočné sú pre národ hospodársky.

Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy v ostainom obežnom liste uverejňuje to nariadenie pápeža, dla ktorého sa deti už v tom veku majú pripúšťať k prvej sv. spovedi a k prvému sv. prijímaniu, keď došly k dostatočnému užívaniu svojho rozumu a keď o viere nadobudly si najpotrebnejšie počiatočné známosti. Dla nariadenia osvieteného pána biskupa spišského, deti už v tretej triede majú sa pripúšťať prvý raz k týmto sv. sviatostam. Dostatočné je, keď deti znajú hlavné pravdy viery a keď sú vstave rozdiel robiť medzi prevelebnou Sviatostou Oltárnou a medzi obyčajným chliebom. Potom odporúča svojtm kňazom a veriacím časopis «Svätá rodina», o ktorom hovorí, že je to časopis súci k rozširovaniu vzdelávania a pobožnosti katolíckych rodín. Konečne vypisuje súbeh na šesť uprázdnených r. k. učiteľských staníc.

Chýry zo Spiša. Mesto Kézmark je zase bohatšie o jedného židovského advokáta, nakoľko tam istý

uznania jeho horlivej účinnosti v záujme kruhu, z príležitosti jeho 80. narodenin vyvolil za čestného úda.

Prvé sv. Prijmanie.

Jozef Hercz otvoril pravotársku kanceláriu. Je to smutná novina. — V Popráde zastrelil sa v posteli 18-ročný železničný pisár Ottó Hegedüs. — Novoveský kat. kruh svojho najstaršieho úda Štefana Répaszkyho na znak

Áj to ustanovil kruh, že zhotoví dá jeho podobizň, ktorá potom umiestni sa v Kruhovi Podobne pre svoje miestnosti vyhotoví dá aj podobizne svojich zakladateľov, nebohého baróna Jána Máriássyho a lekára dra

Antona Teschlera, ako aj terajšieho jednateľského predsedu Matúša Pajdušáka. — V Krompachoch dňa 28. decembra následkom porazenja na srdce náhle zomrel hutnícky správca tamojšej železodielnej fabriky dr. Jozef Szuhay. V jaseňi vyvolili ho tam za stoličného výborníka. — Rozpočet mesta Kéžmarku na tento rok je uasledujúci: príjmov má byť 167.918 korún 8 hal., výdavkov ale 214.762 kor. 35., chybuje teda 46.849 kor. 27 halierov, k zaokrytiu tohoto deficitu vyhodí sa 68 percentová obecná prirážková daň. — Malolomnický r. k. učiteľ Alexander Patrik zasnúbil sa so slečnou Amaliou Jurkovszky v Podolinci. — Mesto Stará Lubovňa s privolením ministra vnútra premení sa na veľkú obec.

Za katolícku tlač. V satmárskom biskupstve v tlačovú nedeľu na podporu katolíckej tlače sossbieralo sa 1404 kor. 66 halierov.

Grófka za mníšku. Deéra grófa Mórica Mikuláša Eszterházyho, menom Ida, odobrala sa do kláštora benediktierek v Prahe za mníšku. Jedna jej blízka príbuzná jestvuje tiež v tomže rade.

Veľká svätokrádež. V Londýne istí bezbožníci z edného katolíckeho kostola ukradli drahé kostolné veci v cene 100.000 korún.

Počot vojska v Japonsku a Chine. Japonsko má v čas pokoja 250 tisíc vojakov a China má 234 tisíc 125.

Krakov má teraz 160 tisíc obyvateľov a Lvov (Lemberg) 200 tisíc.

HOSPODÁRSTVO.

Jako si roľníci poľnú úrodu zvyšia ?

Vo veľkobélickom gazdovskom kruhu dňa 4. decembra prednášal: *Štefan Paska* farár bélický.

(Dokončenie.)

Opravdový umelý hnoj v uhorskej krajine k dostaniu je výlučne u *spolku umelý hnoj od-predávajúceho* (műtrágyát értékesítő szövetkezet). Našli sa nesvedomití kupci a agenti, ktorí malým hospodárom po dedinách natískali umelý hnoj, preto upozorňujeme našich hospodárov, aby chránili sa takýchto huncútskych agentov a nesvedomitých kupcov, lebo už bolo mnoho takých pádov, že nezkúsení roľníci mnoho razy oklamani boli.

Nesvedomití kupci a agenti nielen falešný

umelý hnoj — a to obyčajne z Poľska prinášajú do kupectva — ale aj metrický cent o 2 alebo 3 koruny drahšie predávajú, čo pri jednom vagóne rozdiel činí 200—300 korún. Aby preto tito nesvedomití kupci a agenti nezkúsených slovenských roľníkov klamať nemohli, spomenutý krajinský spolok poveril náš veľkobélický gazdovský kruh, že na horných slovenských stranách ktokolvek pre svôje hospodárstvo kúpiť chce umelý hnoj, teda *superfosfát* a *chili-salpeter* aby sa hlásil u nášeho gazdovského kruhu a náš gazdovský kruh každému umelý hnoj doviezť dá na tú železničnú stanicu, na ktorú žiada si to patričný roľník, *bez toho, že by niečo žiadal na poštové útraty*. Listy na náš gazdovský kruh takto treba adressovať: *Gazdakör, Nagy-bélic, Nitra-megye*.

Aby ale náš gazdovský kruh pri objednaní umelého hnojiva niekto do bludu neprivedol, teda neklamal, odporúčame, že jestli lebo jednotliví malí roľníci, alebo celá obec dá si doviezť umelé hnojivo skrze náš gazdovský kruh, dobre urobí, keď ten list, ktorý nám pošle, dá podpísať skrze obecného rychtára alebo pána farára, v ktorom páde pán rychtár alebo pán farár svojim podpisom a pod úradnou pečatou *len o tom svedčí, že ten, kto umelý hnoj chce si dať doviezť, je obyvateľom tej obce*.

Náš gazdovský kru, umelý hnoj doterajška doviezť dal nasledujúcim obciam a hospodárom:

Roku 1910. v januári a vo februári:

		Metr. cent.	Kgr.
1.	Jozefovi Hatala do Chynorán	155	—
2.	Jozefovi Zitta « Chudolehoty	100	—
3.	Jánovi Gahér « Szkacsán	150	—
4.	Jozefovi Benyuska « Velk.-Bélic	100	25
5.	Pánu rychtárovi « Nadašovec	101	50
6.	Imrichovi Polónyi « Oszlán	101	50
7.	P. Gasparovics « K.-Keresnye	4	—
8.	Georgovi Vaska « Komjatic	3	50
9.	Michalovi Szlezák « Salgó	15	—

Roku 1910. v auguste a v septembri:

10.	Matejovi Grieger do Szebedrázs	100	50
11.	Mich. Balázsovits « Novák	105	—
12.	Pánu rychtárovi « Szkacsán	105	—
13.	« « « Hradišťa	105	—
14.	« « « Nedašoveic	105	—

	Metr. cent.	Kgr.
15. Petrovi Benyuska do V.-Bélic	155	—
16. R. Brestyenzkymu « Ölved	105	—
17. Tomáš Paulovics « Ilsó	100	—
18. Jánovi J. Školna « Cserenye	100	—
19. Jozefovi Zitta « Chudolehoty	100	—
20. Kol. Brestyenzsky « Prievidze	65	—

A tak v roku 1910. náš gazdovský kruh umelého hnojiva pre hospodárov nášho vidieku doviezť dal 1901 metrických centov a 75 kilov to jest 19 vagónov. Keď do ohľadu vezmeme že agenti a kupci metrický cent 16 percentového superfosfátu po 10 korunách, ba aj drahšie predávali, vtedy náš kruh vyšspomenutým hospodárom asi 4200 korún ba aj viacej sošporoval, bo náš kruh pri hotovom platení metrický cent 16 percentového superfosfátu rátal len po 7. k. 76 hal. Pri čom ešte odberatelia majú i to povedomie, že dostali opravdový a nie zfalšovaný umelý hnoj.

Velkobélický gazdovský kruh slovenským hospodárom aj na budúce bez všetkých poštovních útrat objedná umelý hnoj pre každého hospodára na tú železničnú stanicu, ktorá najbližšie je k patričnému gazdovi. Asíce v tom páde, keď objedná sa *celý vagón*, teda 100 alebo 150 metrických centov, vtedy v nitrianskej, trenčianskej a prešporskej stolici

16% superfosfátu 1 m. c. koštuje	7 kor.	76 h.
17% « 1 « « «	8 «	25 «
18% « 1 « « «	8 «	73 «

V tejto cene je aj železničná frachta zaplatená. Kto teda dá si doviezť 100 m. centov t. j. jeden vagón 16 percentového superfosfátu, pri odobierke superfosfátu na železničnej stanici bude platiť: 776 korún hotových peňazí.

Kto si dá doviezť *menej* ako jeden vagón, ten kdekoľvek v *nitrianskej, trenčianskej a prešporskej stolici*

za 1 m. c. 16% superfosfátu platí	8 kor.	25 h.
« 1 « « 17% « «	8 «	75 «
« 1 « « 18% « «	9 «	25 «

V tejto cene zarátaná je aj železničná frachta a tak kto ku príkladu zo 16 percentového superfosfátu dá si doviezť 10 metr. centov, ten

pri odobierke superfosfátu bude platiť 82 korún 50. v hotových peňazoch.

Metrický cent chili-salpetru koštuje od 27 kor. 50 hal. do 28 kor. 50 hal. teda nemá stálu cenu. Cena chili-salpetru závisí od kursu na burse.

Pre *oravskú, liptovskú, zvolenskú, hontianskú a tekovskú stolicu* ceny superfosfátu sú nasledujúce: Pri objednaní jedného vagóna (teda 100—150 metrických centov) 16 percentového superfosfátu 1 m. c. koštuje aj so železnicou 8 kor. 50 hal., 17 percentový 8 kor. 40 hal. a 18 percentový 8 kor. 90 hal.

Kto teda do vyšspomenutých stolíc dá si doviezť celý vagón, ku príkladu 100 m. centov superfosfátu, ten za celý vagón platí 792 korún v hotových peňazoch. Kto ale z vyšspomenutých stolíc dá si doviezť menej ako jeden vagón, ten za 1 m. cent 16 percentového superfosfátu, aj so železnicou platí 8 korún 50 hal., za 17 percentový 9 kor. 10 h. a za 18 percentový 9 korún 70 hal.

Z tohoto vidieť, že keď sa dá jeden vagón naraz doviezť, superfosfát je lacnenejší, ako podrobne objednaný.

Superfosfát pakuje sa vždy do 75 alebo do 100 kilových vriec. Kto by ale chcel superfosfát dostať v 50 kilových vrecách, ten od každého m. centa platí ešte 20 hal. Superfosfát, keď ho dovezú, držať sa musí na suchom mieste, aby, keď sa rozsiera, v hručkách sa nenachádzal, bo by sa vtedy dokonale rozsiať nemohol.

Úfame, že stranivá objednávania superfosfátu a chili-salpetru všetko sme udali, čo potrebné je vedieť malým roľníkom. Kto ale predsa v jednom alebo v druhom ohľade chce mať vysvetlenie, nech sa obráti na náš gazdovský kruh, ten hneď a každému dá odpoveď. Kto ešte na sňah rozsiať chce superfosfát, ten nech si ho hneď dá doviezť, pretože kým superfosfát dostane, od dňa objednávania minú aj 2—3 týždne. Za každé umelé hnojivo musí sa hneď platiť.

Z výšvedených príkladov vidíme, že umelý hnoj najmä ale: superfosfát a chili-salpeter až

Dobré chutnanie!

Zdravý žalúdok si zachováme, netrápia nás tlačenie, bolenie žalúdka odkedy potrebujeme Feller rebarbara Elsa-pilulky k prehnaniu. Všetci to hovoria, čo ich raz upotrebili. Oprobujte to aj vy, bo tieto pilulky riadia stolicu a napomáhajú trávenie. 6 škatulek franko 4 koruny. Lekárnik Feller Štubica, Kostolná-úlica číslo 18. (Záhrebská stol.)

veľmi sa vyplatí roľníkom, bo keď viacej nie, hnojivo toto vždy raz tolko donese roľníkovi, čo ho umelý hnoj koštoval. Veznime ku príkladu, že niekto dá si doviezť 10 metrických centov 16 percentového superfosfátu, čo ho koštuje 76 korún, keď toto roztrúsi, na päť holdoch zeme, aspoň o 10 metrických centov bude mať viacej úrody už či na žite, raži alebo jačmeňa. A 10 m. centov zbožia odpredať môže vždy najmenej za 150 korún.

Hľa, z tohoto možno vidieť, že v jaseňi alebo na jar za umelé hnojivo vydaných 76 korún donese mu druhých 76 korún. Ktorá šparkassa platí teda také úroky, jako umelý hnoj, jestli sa roľa dobre pripraví? Na cukrovej repe ale a na lucerne výšspomenuté umelé hnojivo donáša ešte väčšieho úžitku. Malý roľník preto veľmi sa prehrešuje proti sebe samému a proti svojej rodine, jestli na svojej roli aj on probu neurobí a jestli ju urobil a o úžitku umelého hnojiva sa presvedčil, od neho viacej neodstúpi.

Ludia mnohorazy, aby k peňazom prišli, dopúšťajú sa klamstva, krádeže, úzery a všeliakých zakázaných prostriedkov. Hľa, upotrebenie umelého hnojiva je prostriedok k tomu, jako si roľníci zvýšiť môžu poľnú úrodu. Kto v roľníctve napredovať nechce, nech sa neponosuje na biedu, bo sám si je tomu príčinou.

DOPISY.

(Stará Ves Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!
Ctená Redakcia!

Prosím o laskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krešťane».

V Starej Vsi mala Katolícka ľudová Jednota dňa

11. decembra poradu. Prítomní boli i miestny pán kaplán Michal Szombati, kat. učiteľ Jakub Vadovszky a účtovník novej banky.

Správca miestnej organizácie Franc Klein, farár richvaldský rečnil o apoštolovaní kresťana za cirkve a súvis s tým o Katolíckej ľudovej Jednote a ako viďiecky poverený antialkoholického družstva. spolu prednášku držal o škodlivom užívaní alkoholu. Nakrátko podotknul i podporovanie katolíckej tlače a košíkárstvo. Staroveskí gazdovia vyslovili tú svoju žiadosť, aby sa aj u nich zariadil košíkársky naukobeň. Za tým sa rozdal členom kalendár Jednoty, 9. sošit ako aj 50 výtiskov «Krešťana», štvoro «Alkotmányu» a niekoľko výtiskov «Sv. Adalberta» k poznaniu. Nových údov hlásilo sa štvoro.

Podsprávca Jozef Gürsching obuvník, poďakoval sa pánu farárovi za jeho unovanie a prednášky. Pán farár, ako správca s nasledujúcimi slovami zaključil poradu: «Pri voľbách, pri spolkobh a vôbec v náboženskom, spoločenskom a politickom živote za príkladom Jána Krstiteľa nielen svoj ošoh, nie svoju slávu, nie svoj honor hľadajme, lež slávu Ježišovu. V tom hľadajme slávu, aby sme katolíckej výučbe, kat. tlačí, kat. novinám, kat. spolkom, Kat. Jednote, katolíckej cirkvi k rozkvetu, aby sme sv. veci božej, zásadám katolíckym v našej stolici, v našej krajine k víťazstvu dopomohli. V Katolíckej ľudovej Jednote nech nás všetkých spája oblažujúca láska Ježišova. Nech žijú staroveskí kresťanskí hrdinovia! Sláva im!

Končím moj dopis s týmto heslom: «Katolíci do jedného tábora, bo sila je len v sjednotení!»

Úd Kat. ľud. Jednoty.

Z Lesetic (Nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Račte prosím tieto riadky uverejniť v našom «Krešťane».

Maličká, lež predsa nezapomenuteľne milá slávnosť odbavovala sa u nás dňa 27. novembra. V tento deň totiž osvietený pán praepošt z Nového Mesta nad Váhom prišiel posviacať bočného oltára bohostánok, ktorý postavený bol z chvalitebnej obetivavosti jedného podolského občana. Po cirkevných modlitbách horlivý náš pán farár poďakoval sa osvietenému pánu biskupovi za jeho veľikú dobrotu, potom obrátil sa k nám, ktorí na jeho slova ochotne sľúbili sme, že na česť a slávu Bo-

Herbábny podfosforokyslý

Vápenno-železný-sirup

od 41 rokov lekární preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztápa šľajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedniu. Dvíha trávenie a chôvu a pôsobí nadovšetko k tvorieniu krve a kostí zvlášte pri slabých deťoch.

Cena jednej flašky 2 K 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie,

Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekáreň „Zur Barmherzigkeit“
Hlavný sklad pre Uhorsko lekáreň Josef Török Budapest.

Zákonom chránený Porjodal

Jod-Sarsoparilla-Proeparát, čistí krv, podporuje zmenu látky čiší bolasti a krče, lieči zapáleniny. Všade kde potrebovať trda Jod-Sarsoparilla-Praeparaty učinkuje so zelostným uspechom. Cena 1 flaško K 2:20, poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.

Wien, VII/L. Kaiserstrasse 73-75.
Sklad vo všetkých väčších lekárnach.

(Herbábnyho nástupca.)

žiu ešte viac budeme obetovať a každý z nás na tom bude, aby loď kostola zväčšená a tiež vymalovaná bola, bo v tomto svätom mieste nás Boh požehnal, tu sme obdržali a úfame si ďalšie milosti Božie. Požehnaj nás dobrý Bože, aby sme previesť mohli tento svoj čistý a bezzistný úmysel!

S kresťanským pozdravom

Starý ľudák.

Z V.-Topolčian.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Pekne prosím, ráčte uverejniť týchto pár riadkov v našom obľúbenom «Kresťan»-e.

Liberáli ešte do dnešného dňa nemôžu zabudnúť, že ľudová strana tah pochlapsky držala sa pri poslednej ablegátskej voľbe a ešte vždy prenasledujú tých, ktorí na ľudáka klasovali. Pán Boh ale tiež nezabudnul pokutovať liberálov, tých totiž, ktorí jeho sväté meno zneužívali pri tých pohanských kortešaciach, potrestal aj duchovného pastiera závadského stada, ktorý nastúpil krivú cestu a svojich veriacich vlkmi hnal na liberálnu pašu. Dostala totiž Závada za zradu svojho presvedčenia do daru jedon nový organ, ktorý ale ani Pán Boh vďačne prijať nechcel, bo zoslal naň — jako volakedy na Sodomu — oheň a prv, nežli vóz s novým organom do Závady prišiel, ešte na ceste zhorel. No, neni v tom prst boží? Jakáže je vaša mienka, páni liberáli? Nazdávate sa snád, že mu bola milá vaša obeta a preto zoslal oheň na váš organ? Nuž ja vám len to prajem, aby ste sa lepšie držali v tomto novom roku, bo sa bojím, že Vás Pán Boh bude radom trestať.

Smelý Topolčian.

Zo spišskej stolice.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vysokoctený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane».

V našej stolici aj tejto zimy zavedené sú košíkársko naukobehy. Takéto naukobehy s koncom novembra sa otvorily v Illašovciach, vo Velkej Lomnici, vo Felšóerdófalú, v Relove, v Nižných Lapsoch, v Richvalde a v Kubachoch. Tieto naukobehy zatvorila s prostredkom januára. S koncom januára košíkársko naukobehy začínajú sa zas v Hrušove, v Slatvine, v Biacovciach, v Hanušovciach, v Nedeci, Lehnici, v Haligovciach, v Harihovciach, Hundsdorfe a v kasárni novovesských honvé-

dov. Aby ale z týchto košíkárskych naukobehev ľud stály ošoh mal, nevyhnutne potrebné je, aby v týchto obciach so štátnou podporou sriadené byly vrbové osady, aby totiž už na jar sadené bolo vrbové prútie. Bez tohoto nedá sa dosiahnuť opravdový cieľ naukobehev, to jest, aby ľud zvláštne cez zimu ku dajakému zárobku prišiel a aby podobné články priemyselné, z cudzozemska dovážané, čím skorej celkom vytisnuté byly. Ku bezodkladnému sriadeniu týchto vrbových sadov v záujme ľudu znovu vyzývam pozornosť dotyčených kruhov!

S kresťanským pozdravom

Franc Klein, r. k. farár.

Z Pravotic (Trenč stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane».

V našej farnosti od istého času velice často máme rozličné krásne posviacania. Ešte sme jednu nezabudli, už nasleduje druhá. Aj najnovšie dňa 18. decembra mali sme zas takúto slávnosť, v tento deň totižto náš na novo preliaty veľký zvon, posviacal skrze osvieteného pána biskupa splnomocnený pán dekan vysočiansky.

Dážď sa lial, blata bolo až vyše kolena a farnici aj z ostatných obcí hrnuli sa ku čarokrásne, živými kvietkami ovenčenému novému zvonu. Kostol bol prepĺnený, ľudia na dáždi stojaci, dívali sa na vznešené obrady posviacky. Po posviacke zvona, posviacajúci pán dekan vystúpil na kazateľnicu a povedal príležitostnú kázeň. Vysvetlil nám totižto, čo si máme myslieť, keď počujeme zvonit.

Pôvodcom ale tejto veľkej slávnosti bol Peter Jedlička kováčsky majster, ktorý aj so vojou nábožnou manželkou rodenou Eleonorou Piovárčy, veľké útraty preliatia tohoto zvona a ešte aj útraty železničné zakryl. Ba po službách Božích, aby slávnosť táto čím väčšia bola, na úctu pána dekana pripravil veľkú hostinu, ku ktorej povolal aj dvoch pánov organistov a hostov svojich počil vínom šampaňským.

Táto slávnosť dlho ostane v našej pamäti!

Zanedlho zas vo farskom kostole bude sa posviacať oltár P. Marie lurdskej. Na novú križovú cestu a na nový hlavný oltár máme už tiež sbierku začatú a tak za krátky čas už u nás premenená bude tvárnosť zeme. Všetko toto povstane z našich milodarov. No, lebo náš ľud neprijme tak ľahko jedovaté huby socialdemokratov a iných protivníkov cirkvi. My sme všetci

Kto žiada požičku?

Kto na svoj majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú ako veľkú požičku, preto aby bolo spomôženo stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičku už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dlhu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho larchách. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne platí, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bárstedy, lebo v celkosti alebo v čiastkach bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť. Pri parcellovani na pomoci je v každom ohlade. Ústav na jednoduchý list bár komu ochotne odpoveda.

Iudáckeho presvedčenia, s liberálmi na veky máme pokoj. Na «Kreštana» najaližšie viacerí noví predplatíme! S Bohom

Prítomný.

Z Bonjy.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráčeťe prosím tieto riadky uverejniť v našom miľom «Kreštane».

Naša stoličná volba v Čitároch prevedená, špatne vypadla. Že sme my nehrali Iudácky zástoj, to sa tomu má pripísať, že nemali sme náčelnka, ktorý by sa bol o nás ozrel, boli sme stado bez pastiera, snop bez povriesla, sud bez obrúč, množstvo Iudí bez hlavy, A tak — žiaľbohu — dvaja liberáli, Stummerovi to úradníci zvfazili, Bože mój, kedyže sa už raz postavia na nohy duchovní a svetskí tak, ako to žiada blaho cirkvi, prospech kresťanského Iudu?

Ondrej M.,
bývaly výborník.

Panujúce počasie príčinou je mnohokrát prechladnutia, na ktoré trpia deti a dospelí. Poti takýmto prechladnutiam odporúča sa upotrebovať «Herbablyho vápenno-železný sirup». Osožnosť tohoto sirupu na prsá, už od desaťročia uznaná je skrze chýrnych profesorov a záleží zvlášte v prospešnom sostavení prae-

parátu, ktorý nielen šľaim rozpúšťa, kašeľ tiší. chut jedeniu zvyšuje, lež následkom jeho sostavenia zo železa a ľahko rozpúšťajúcich sa, fosforečných vápených solí, prispieva ku tvoreniu kostí a čisteniu krve. Herbablyho železno-vápenný sirup obľubujú tak najútlejšie deti, ako dospelí. Výlučný dorabateľ: «Dr. Hellmann lekárneň «Zur Barmherzigkeit», Wien, VII., Kaiserstrasse 73—75.

Odkazy redakcie.

Dopisovateľ Rózsahegy. Veľmi vážny článok v budúcom čísle. Pekne ďakujeme. Prosíme o ďalšie zprávy tohoto druhu.

O. St. N. Zpráva vám príde z patričného miesta. Váš list sme ta poslali.

S. P. J. Do 3. júna 1911. Vysloveneť žiadosti ochotne sodpovieme. S uctou.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 7. januára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

- Pšenica tisská, nová --- --- --- kor. 21.75—22.60
- » stolnobelohradská, nová... « 21.60—22.55
- » peštianska, nová --- --- --- « 21.70—22.60
- « banátska, nová... --- --- --- « 21.60—22.55

A vonatok indúlása Budapest ny. p.-udvarról.

Érvényes 1910. október 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.

Délreleűt				Délután				Délreleűt				Délután				
hová				hová				honnan				honnan				
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	
148	5 15		sz. v.	Rákospalota-Ujpest	714	12 05	sz. v.	Szeged, Szolnok	145	5 05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	157	12 05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
122	5 35		«	Érsekújvár, Ipolyás	4106	12 10	«	Esztergom	723	5 25	«	Cegléd	133	1 20	«	Nagymaros
718	5 50		«	Szeged, Szolnok	1402	12 20	gy. v.	Zsolna, Berlin	725	5 35	«	Cegléd	703	1 25	gy. v.	Bukarest, Bázias
152	6 00		«	Göd	128	12 25	sz. v.	Nagymaros	4101	5 50	«	Esztergom	103	1 40	«	Páris, Wien
4102	6 10		«	Esztergom	114	12 45	«	Wien	139a	5 55	«	Nagymaros	508	1 50	«	(Kolozsvár, Tóvis,
150	6 20		«	Rákospalota-Ujpest	160	12 55	«	Rákospalota-Ujpest	725a	6 00	«	Cegléd	159	1 55	sz. v.	(Sz.-Németi, Szolnok
6502	6 35		«	Lajosmizse, Kecskem.	162	1 30	«	Dunakeszi-Alag	147	6 05	«	Rákospalota-Ujpest	4107	2 05	«	Rákospalota-Ujpest
102	6 50		k. ost. ex. v.	(Wien, Páris, Ostende, London)	4114a	1 50	«	Piliscsaba	6505	6 10	«	Lajosmizse	161	2 40	«	Esztergom
512	7 00		gy. v.	(Nagyvárad, Arad, Brassó, Nagyszeben, Körösmező)	504	2 00	gy. v.	(Szatmár-Németi, Kolozsvár, Brassó)	721	6 20	«	Szolnok, Cegléd	163	3 00	«	Rákospalota-Ujpest
1404	7 05		«	Zsolna, Berlin	126	2 10	sz. v.	Párkány-Nána	901a	6 25	k. o. e.	Konstantinápoly, Belgrád	6507	3 20	«	Rákospalota-Ujpest
104	7 55		«	Nagyszombat, Wien	164	2 15	«	Rákospalota-Ujpest	701b	6 30	«	Konstantinápoly, Bukarest	713	4 05	«	Kecskem., Lajosmizse
154	8 05		sz. v.	Dunakeszi-Alag	4108	2 20	«	Esztergom	139	6 35	sz. v.	Nagymaros	127	4 10	«	Temesvár J., Szeged
708	8 15		gy. v.	Orsova, Bázias	106	2 30	gy. v.	Wien, Páris	1407	6 40	«	Berlin, Zsolna	4109	5 00	«	Esztergom
712	8 30		sz. v.	(Temesvár, Karánseb., Bázias)	120	2 35	sz. v.	Galánta	217	7 15	tvssz	Párkány-Nána	215	5 30	tvssz	Érsekújvár
4104	9 05		«	Esztergom	704	2 40	gy. v.	Bukarest, Bázias	709	7 20	sz. v.	Bukarest, Bázias	165	5 38	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
116	9 20		«	Wien, Berlin	722	2 45	sz. v.	Cegléd	501	7 30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár, Maramarossziget)	115	5 55	«	Wien, Berlin
156	9 40		«	Rákospalota-Ujpest	6504	2 50	«	Lajosmizse, Kecskemét	149	7 35	sz. v.	Rako-palota-Ujpest	1401	6 20	gy. v.	Berlin, Zsolna
6508	11 15		«	Lajosmizse, Kecskemét	166	4 10	«	Rákospalota-Ujpest	117	7 40	«	Paris, Wien	707	6 35	«	Orsova, Bázias
158	11 20		«	Rákospalota-Ujpest	130	4 20	«	Nagymaros	4103	7 45	«	Esztergom	167	6 40	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
					108	5 15	gy. v.	Wien	6501	7 50	«	Kecskem., Lajosmizse	105	7 10	gy. v.	Wien
					724b ²⁾	5 40	sz. v.	Cegléd	151	7 55	«	Göd	711	7 40	sz. v.	Bázias, Temesvár
					168	5 50	«	Rákospalota-Ujpest	727	8 05	«	Cegléd	169	7 45	«	Rákospalota-Ujpest
					124a	6 00	«	Nagymaros	131	8 10	«	Parkany-Nána	4113 ³⁾	8 10	«	Piliscsaba
					724a	6 10	«	Cegléd	719	8 35	«	Kiskunfélegyháza	137	8 20	«	Nagymaros
					124b	6 20	«	Nagymaros	153	9 10	«	Dunakeszi-Alag	125	8 50	«	Parkany-Nána
					724	6 35	«	Cegléd	705	9 20	gy. v.	Szeged	107	9 05	gy. v.	Wien
					4110	6 40	«	Esztergom	1403	9 40	«	Berlin, Pozsony	4111	9 25	sz. v.	Esztergom
					726	6 45	«	Cegléd, Szolnok	4105	9 55	sz. v.	Esztergom	6503	9 30	«	Kecskem., Lajosmizse
					1406	6 50	gy. v.	Pozsony, Berlin	155	10 25	«	Rákospalota-Ujpest	171	9 35	«	Dunakeszi-Alag
					124	6 55	sz. v.	Párkány Nána	715	10 40	«	Szeged	1405	9 45	gy. v.	Berlin, Zsolna
					170	7 00	«	Rákospalota-Ujpest	119	11 15	«	Galánta	511	9 55	«	(Nagyszeben, Brassó, Kolozsvár, Stanisla
					728	7 35	«	Cegléd					129 ⁴⁾	10 25	sz. v.	Vác
					6506	7 40	«	Lajosmizse					113	10 35	«	Wien
					172 ⁵⁾	8 00	«	Dunakeszi-Alag					6513	10 40	«	Ocsa
					710	8 05	«	Bukarest, Bázias					717	11 00	«	Szeged, Szolnok
					132 ⁶⁾	8 20	«	(Vác)					101	11 05	k. ost. ex. v.	(London, Ostende, Páris, Wien
					4112	8 30	«	Esztergom								
					1408	8 40	«	Zsolna, Berlin								
					118	9 30	«	Wien, Páris								
					502	9 35	gy. v.	(Kolozsvár, Bukarest, Stanisla								
					706	10 15	«	Szeged, Bázias, Bukarest								
					720	10 30	sz. v.	Kiskunfélegyháza								
					140	11 10	«	Nagymaros								
					902 ⁷⁾	11 20	k. o.	Belgrád, Konstantinápoly								
					702 ⁸⁾	11 30	«	Bukarest, Konstantinápoly								

1) Csak vasár- és ünnepnápon közlekedik, bezárólág nov. 13-ig.
2) Vasár- és ünnepnápon előtti hétköznapokon közlekedik.
3) Csak október és április hónapokban közlekedik.
4) Október és április hónapokban Vácig, november 1-től március 31-ig Dunakeszi-Alagig közlekedik.
5) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik.
6) Minden szerdán és szombaton közl.

A vonatok indúlása Buda-Császár-fürdőre.

4002	6 00	sz. v.	Esztergom	délreleűt
4004	8 54	«	Esztergom	«
4006	12 03	«	Esztergom	délután
4014 ¹⁾	12 57	«	Piliscsaba	«
4008	2 11	«	Esztergom	«
4010	6 30	«	Esztergom	«
4012	8 22	«	Esztergom	«

A vonatok érkezése Buda-Császár-fürdőbe.

4001	5 53	sz. v.	Esztergom	4007	2 10	sz. v.	Esztergom
4003	7 48	«	Esztergom	4009	5 20	«	Esztergom
4005	10 04	«	Esztergom	4013 ²⁾	8 21	«	Piliscsaba
				4011	9 31	«	Esztergom

Raž prvotriedna	kor. 15:20—15:30
„ druhotriedna	„ 15:05—15:15
Jačmeň nový, prvotriedny	„ 14:50—15:00
Ovos prvotriedny	„ 17:10—17:50
„ druhotriedny	„ 16:70—17:00
Kukurica	„ 10:20—10:70

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	18:00	17:50	17:00	16:50	16:00	15:40	14:60
č.		7	7½	8			
K.		13:60	11:20	7:20			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor. 7:70—7:90
„ hrubé	„ 8:40—8:60

Fazula veľká biela	kor. 21:00—22:00
Fazula strakavá	„ 24:00—25:00
Šošovica čistá	„ 25:00—36:00
Zemiaky (hornouhorské) biele	„ 4:40—4:60
„ „ ružové	„ 4:80—5:00
„ „ žlté	„ 7:80—8:00
Datelinové sáme, červená datelina	kor. 152:00—158:00
„ „ lucerna	„ 146:00—180:00
Proso	„ ————
Mak	kor. 66:00—70:00
Hrach nelúpaný, čistý	„ 28:00—29:00
„ lúpaný	„ 46:00—55:00

Oznamuje sa, že knižku «Nábožné vzdychy ku sv. Jozefovi» ešte vždy dostať za 2 koruny u dra Jozefa Janda v Nyitrapereszlén.

Najlepšie hodinky

vyznač. zlatou a striebornou medailou zaslala svetoznáma firma — prvá dieľňa hodín

Prísne reálna 3 ročná záruka na písmo.

HANNS KONRAD

c. a kr. dvor. zaslalca BRÜX číslo 3237. (Cechy).

K 6.80 System Roskopf-patent hodinky K 4.— Tieže s duplovan. kepienkou K 6.80. Švajčarského systému Roskopf-patent hodinky K 5.— Echt strieborné remontoar hodinky s «Gloria» strojom K 8.40. Tula remon. hodinky s duplov. kepienkou K 10.50. Súbežne budičky K 2.90. Švarzvaldské hodinky K 2.50.

Žiadne riziko! Výmena povolená alebo návrat peňazí. Posielajú sa s poštovou dobierkou alebo pri predbežnom zaplatení peňazí.

Hlavný cenník s viacej ako 5000 vyobrazeniami na žiadosť posielajú sa každému franko a zdarma.

Oznamy prijíma administracia

„Krestan“

☛ ☛ Budapest, ☛ ☛ Szentkirályi-u. 28.

Revolver

najopaternej vysielaný, opatrený štátnym kolkom streby najlepšej kvality a najkrajšieho vyhotovenia so zárukou za bezchybné funkcionovanie, zaslala c. a k. dvorný zaslalca

HANNS KONRAD

Brüx, 3254. (Cechy.)

Revolver K 5.50, 6.50, 7.50, 8.50. Hlavný cenník s 3000 vyobrazeniami na žiadosť franko a zdarma Zásielka s poštovou dobierkou.

Žiadne riziko. Záměna povolená alebo návrat peňazí.

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posielajú 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“ - LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Uhorsko národná púť do Lourdesu.

Z tej príležitosti, že z mladárov uhorských katolíkov stavanej križovej cesty X. štáciu v mesiaci juniusi 1911. osvietený pán biskup dr. Medard Kobi posväti v rámci veľkých slávností a spolu za kňaza vysvätil tam ostrihomského klerika Ferdinanda Janot'a, ktorý prvú sv. omšu slúžil bude v lourdeskej ja kyni blahoslavenej Panny Marie pod protektoratom jeho eminencie kardinála kňaza primasa dr. Klaudia Vaszaryho pohne sa púť na svetochýrne miesto toto mlstne. Proektorat tejto púte prijali posiaľ osvietení páni biskupi: gróf Karol Csaky (Vác), gróf Gustáv Mailáth (Erdély), gróf Julus Zichy (Pécs), Julus Firczák (Munkacs), Franc Schöpfer (Lourdes), ďalej hlavný opát z Pannonhalmy, dr. Tibor Hajdu. O túto púť — ktorú sprevádza i z desať súladých spevákov pozostávajúci spevokol pod vedením chýrneho speváka, arcikniežatskeho dvor. kňaza P. Feliciana — pútelej krajine panuje veľká zaujatost a posiaľ už početní prihlásili sa ku nej u pana opátka-kanonika Alexandra Gaibl (Pozsony, Káptalan-utca 3), ktorý každému ochotne posluží cestovným programom. Duševné záležitosti púte riadiť bude osem členový výbor popredných duchovných.

Pozvanie.

Gazdovsko-potravný spolok v Jakubove a okolí dňa 22. januára 1911. o 2½ hodine popoludní v rim. kat. škole bude vydržiavať svoje

VII. riadne valné shromaždenie.

Predmety:

1. Zpráva správy.
2. Zpráva dozorného výboru.
3. Čítanie a potvrdenie záverečných účtov.
4. Udelenie absolutoriuma pre správu a dozor.
5. Ustálenie v rozdelení čistého zisku.
6. Zadakovanie predsedy.
7. Volba nového úda do správy a predsedy na 2 roky.
8. Volba dozorného výboru na 3 roky.

Záverečné účty, zpráva správy a dozoru, menoslov údov sú v obchode do dňa val. shromaždenia vyvesené.

Jakubov (Prešporská st.) dňa 6. januára.

Správa

Nikdy viac v živote!
Miesto 16 korún len 6 korún

6 K

Následkom kúpy v istej veľke dielni na hodiny moje pôvodné kovové

strieborné „Gloria“ remontoar hodinky

s duplovanou pokryvkou s 36 hodin výborne chodiacim strojom, veľmi pekným, veľkom, na ktorom vyryté sú cimery, koňa, jehla, lvy, kým trvá zásoba predávam len za smiešnu cenu.

kus po 6 K.

Predtým stály 16 korún.

Zodpovedná strieborná „GLORIA“ retiazka 1 koruna.
3 rokov záruka. Zasiela s poštovou dobiereou

Vývozný dom hodín

MAX BÖHNEL
 Wien, VII., Margaretenstrasse 27-55.

Prima nástroje k prevádzaniu rezanej roboty.

Prevádzanie pilkou, rezaných robôt je poučné a pekne zamestnanie v slobodných hodinách pre starých a mladých ľudí. Číslo 9307. — Prima nástroje k rezaniu so 7 nástrojmi a pred ohou, na pevnom kartone komplet K. 3.— Číslo 9308. To isté s 10 prima strojmi a s predohou K 5.— Číslo 9310. Prima náčinie k rezaniu v škrinke zo smrekového dreva s pohyblivým vrchnákom a s 9 výbornými nástrojmi K 7.20 Najväčší výber nástrojov k rezaniu v mojom hlavnom cenníku. Žiadne riziko! Výmena povolená alebo návrat peňazi. Zasiela poštovou dobiereou c. a k. dvorný zásielca

HANNS KONRAD vývozný dom Brüx číslo 3248. (Čechy).
 Hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami na žiadosť posiela sa každému zdarma a franko.

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvreliej Ludvika Kállai

elektrické benzínokomobil stroje v mládeži

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!!! Najjednoduchejší a najdokonalejší mládebný stroj prítomnosti !!!

Bez strojníka lahko k vedeniu bár ktorým gázdrom aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:

parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatiu atď.

Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé drápané 9.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snah mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Hotové postele.** Z červeného čínovatu 1 dobre naplnena perina, alebo 1 zpodná perina 180 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dia vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiereou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachsel, Lobes 135.** pri Pilsen (Čechy).

Viac ako 3000

vyobrazenia potrebných článkov, a každého druhu predmetov k darovaniu, obsahuje môj najnovší hlav. cenník, ktorý na žiadosť každému posiela **zadarmo**

cis. a král. dvorný zásielca **Hanns Konrad** Brüx číslo 3260. (Čechy).

Bez učiteľa, učenia bez poznania nôt môže každý na mojej „**Accordeon trúbe**“

hrať piesne, tance, marše. Ku svadbám, príležitostným zábavám výletom atď. odporuča sa navrelej. Číslo 366 10 tastiek, 20 hla-ov, 2 basklápy, 36 cm. dlhá Kus so školou K 2.50, 3 kus K 7.—. Accordeon najfajnejšieho dorobu a s najlepšimi hlasmi kus K 3.60. Rozposiela s poštovou dobiereou alebo pri predbežnom zaslaní ceny

Hanns Konrad

c. a k. dvorný líferant vývozný dom muzikálnych strojov Brüx No 3244. (Čechy).

Cenník s viacej než 3000 obrazmi darmo a franko.

Nedostiziteľný

je výber lacných a dobrých článkov k u otrebeniu a darov každého druhu, nachodiacich sa v mojom hlavnom vyše 3000 vyobrazeniami opatrenom cenníku, ktorý na žiadosť každému posiela franko a zdarma

cis. a kr. dvorný zásielca

HANNS KONRAD

Brüx, 3259. (Čechy).

BOROLIN slanovinový lieh

Nedostiziteľný domáci

liek k vyliceniu neuhov zapríčinených prechladnutím, ako su reuma, pakostnica, zapálenie svalov, žaby atd.

Cena:

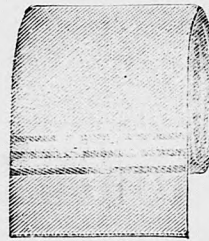
Malá flaška 2.— kor.

Veľká flaška 2.50 »

Flaška na príšku 1.20 »

Dorábaju Dr. R. Borovszky a K. Borovszky
 Budapest, II., Margit-rakpart 47. K.
Všade k dostaniu.

Tiger-prikryvadlá ku spaniu.

dobrej trvacej kvality. — Číslo 051 Príležitostné Tiger flanelové prikryvadlá, hrubá kvalita, drappsivej farby smiešanej s bielou, so štrafkovaným krajom, dĺžka 175 cm. šírka 100 cm. Kus po K 2.20. Číslo 2051/4. Težšie kvality s melirt fondom a štrafkovaným krajom 124x190 cm. veľkosti K 2.60. Číslo 2050 Veľmi lacné prikryvadlo k spaniu drappiné s krajom rozličnej farby, dĺžka 175 cm. šírka 100 cm. K 1.70 Číslo 2050/2. Prikryvadlo epšej kvality, dĺžka 190 cm.

šírka 130 cm. K 2.40. Najväčší výber v mojom hlavnom cenníku. — Žiadne riziko. — Výmena povolená alebo návrat peňazi. Zasiela s poštovou dobiereou alebo pri prubežnos doposlani peňazi cis. a král. zásielca

Hanns Konrad vývozný dom Brüx číslo 3253. (Čechy).

Hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazení franko a zdarma

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri oblednaní 5 kg. franko. —

Hotové postele z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. **podhlavky** 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny s pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývoz s poštovou dobiereou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené.

Za nezopovedné návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Náhradu hudobného sboru

tvoria najnovšie výborne vystrojene

fonografy, gramofony

firmy

HANNS KONRAD

c. a k. dvorný zásielca

Brüx č. 3245. (Čechy)

Fonografy s 2 valcami K 9.—.

Gramofony s dvomi najnovšími hudebnými kusmi K 22.—, 26.—.

Prosíme žiadať si môj bohato

ilustrovný hlavný cenník s viacej

ako 3000 vyobrazeniami.

Zasielka s poštovou dobiereou.

Žiadne riziko! Zamena dovolená.

Echt 14 kar. zlaté a strieborné prstene pre manželov

Echt strieborné s cis. kr. stemplom K-80. Zo striebra pozlatené K 1.—. Z novozlata K 3.—. Zo 14 karat. zlata K 7.50, 8.50, 9.50. — Zaušnice, broše, naručnice, ako svadobné dary v kusnom vyhotovení, v najväčšom výbere za najlacnejšie ceny. Ako miera dostatočný je papiero-voj pásek.

Cis. a kr. dvorný zlatník

HANNS KONRAD

Brüx, číslo 3241. (Čechy).

Bohato ozdobený hlavný cen-

ník s vyše 3000 vyobraze-

niami zdarma a franko.